

МОНІТОРИНГ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОМУ КОМПЛЕКСІ

Одаренко Т. Є., Колесник Т. М., Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Житлово-комунальний комплекс являє собою складний технічний комплекс будівель, споруд, інженерних мереж та обладнання, а також промислового, ремонтно-будівельного виробництва та експлуатаційного обслуговування. Результатом функціонування ЖКК є забезпечення збереження та ефективного використання житлового фонду, безперебійне забезпечення житлово-комунальними послугами, необхідними для життєдіяльності людини, подальшого підвищення рівня благоустрою та санітарного стану територій муніципальних утворень, загального комфорту проживання. Розвиток ринкових відносин в ЖКК визначається процесами сталого розвитку підприємницьких структур.

Особливістю сучасного етапу економічного розвитку є перехід до насичення підприємницькою ініціативою галузей, комплексів і підкомплексів народного господарства, до яких відноситься ЖКК. Підприємництво в сфері ЖКК являє собою економічну діяльність, здійснювану суб'єктами ринкових відносин з метою задоволення потреби суспільства в послугах, отримання підприємницького доходу, необхідного для саморозвитку та виконання фінансових обов'язків перед бюджетами та іншими господарюючими суб'єктами.

Функціонуючі нині підприємницькі структури житлово-комунального комплексу, що відрізняються як взаємозалежністю, так і достатньою автономністю й великою різноманітністю, поділяються на три групи. Перша група включає ресурсопостачальні підприємства та організації, що виробляють матеріальну продукцію, а саме - воду, тепло, електроенергію, виробництво та споживання яких або збігаються в часі, або слідують один за одним, у зв'язку з чим підприємства не можуть накопичувати продукцію та повинні виробляти її саме стільки, скільки потрібно в поточний період. До другої групи належать керуючі житлові організації, підрядні ремонтно-будівельні та експлуатаційні підприємства й компанії. До третьої групи

належать підприємства мультисервісу і організації, які виконують роботи по зовнішньому благоустрою, озелененню, збору та утилізації ТПВ.

Розвиток підприємництва в ЖКК обумовлено появою бізнес-структур у вигляді керуючих організацій у сфері обслуговування житлового фонду та прибудинкової території.

Недостатнє фінансування житлово-комунального комплексу протягом багатьох років призвело до того, що технічний стан житлових будинків, інженерного устаткування та комунікацій характеризується істотним рівнем зносу, високою аварійністю, низьким коефіцієнтом корисної дії потужностей та великими втратами енергоносіїв. Напрями розвитку підприємницької діяльності повинні базуватися на особливостях ЖКК: привабливість галузі, стабільність у часі, попит на послуги низько еластичний, тарифне регулювання галузі, приватизація комунальних підприємств і залучення в галузь приватного бізнесу, непрозорість обсягів споживання та оплати, тенденції підвищення рівня життя населення.

Особливості в більшості своїй визначають зростання прибутковості комунального бізнесу і є методологічною основою пошуку нових підходів до формування механізму регулювання підприємницької діяльності в галузі.

Комплексний розвиток підприємництва потребує розробки ефективної системи моніторингу та діагностики його поточного стану з метою формування системи оперативного контролю, за допомогою встановлення адекватних зворотних зв'язків з керованим об'єктом. Це вимагає створення дієвого інструментального апарату, центральною ланкою якого, повинна з'явитися сформована комплексна система показників моніторингу розвитку підприємництва на ринку житлово-комунальних послуг. Дана система показників дозволить охарактеризувати підприємництво в житлово-комунальному секторі за основними напрямками його розвитку. Для цього потрібно визначити показники: показники, що відображають попит і пропозицію на комунальні послуги, розвиток сприятливого підприємницького середовища в ЖКГ, що характеризують ефективність діяльності підприємницьких суб'єктів. Це дозволить отримувати інформацію про процеси розвитку підприємницької діяльності в ЖКГ.

Таким чином, активізація та розширення масштабів підприємницької діяльності в сфері ЖКК забезпечить зростання податкових надходжень до бюджетів муніципальних утворень, підвищення економічної та соціальної стабільності розвитку території.